

Velja po pošti:

za celo leto naprej K 26.—
za pol leta " " 13.—
za četrt leta " " 6:50
za en mesec " " 2:20

V upravnishvu:

za celo leto naprej K 20.—
za pol leta " " 10.—
za četrt leta " " 5.—
za en mesec " " 1:70

Za pošilj. na dom 20 h na mesec.

Posamezne štev. 10 h.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2 (vhod čez dvorišče nad tiskarno). — Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Uredniškega telefona štev. 74.

Političen list za slovenski narod

Upravišstvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2. — Sprejema naročnino, inserate in reklamacije. Upraviškega telefona štev. 188.

Inserati:

Enostop. petilvrsta (72 mm):
za enkrat 13 h
za dvakrat 11 "
za trikrat 9 "
za več ko trikrat . . . 8 "
V reklamnih noticah stane enostopna garmondvrsta à 26 h. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.

Izhaja

vsak dan, izvenredni nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Kenguru in kazuar.

Avstralija se giblje. Že doslej je imela svoj parlament in je bila le po imenu odvisna od Anglije. A zdaj je avstralska narodna zveza nastopila z radikalnim programom, ki hoče iz Avstralije narediti samostojno republiko, ravno sedaj, ko nameravajo Angleži katoliškim Ircom vzeti veliko mandatov v parlamentu.

Angleški imperalizem gre res čudna pota. Da bi ogromno angleško kolonialno oblast ohranili v angleških rokah, so si izmislili najrazličnejše formule za odvisnost posameznih dežel od angleške države. Chamberlain si izmišlja velike carinske načrte, po katerih bi gospodarsko zvezal to ogromno telo s tako različnimi udi v trden „imperij“. Za ta namen je povzročil rajni Cecil Rhodes vojsko z Buri. Vendar se v kolonijah neprestano sliši glas: „Proč od imperija!“ Dolgo se dajo vladati iz Londona z njegovimi veleindustrijskimi oblastniki in dednimi postavodajalci, a pride čas, ko odpadejo od materne drevesa kakor dozorel sad. Tako je bilo z Združenimi državami, ki so se odcepile enkrat za vselej in so postale nevaren konkurent Angliji. Kanada je le po imenu angleška in Avstralija in Južna Afrika tudi vedno bolj razvezujeta spone, ki ju še vežejo na Anglijo.

Avstralska narodna zveza je proglasila svoj program, ki obsega v 33 točkah njene zahteve. Važnejše od njih so: Avstralija postane popolnoma neodvisna ljudovlada, ima pravo samostojnega zastopstva v vseh mednarodnih zadevah, imenuje svoje lastne zastopnike, sklepa sama dogovore z drugimi državami in določa carino. Vse javne naprave (železnice, monopoli itd.) postanejo narodna last. Avstralija si zgradi lastno vojno brodovje in oboroži svojo armado in izdaja svoj denar. Dosedanje konstitucije posameznih držav prenehajo in vsa Avstralija se združi pod enim parlamentom. Vse podaniške zveze z Veliko Britanijo ponehajo, in vsi častni naslovi odpadejo. Smrtna kazen se odpravi; zločinci se porabijo za javna dela na korist svobodnih državljanov. Ustanovi se avstralsko vseučilišče; namesto angleške mere se vpelje metrična. Izda se državni zakon, ki zagotavlja obstanek posameznim rodbinam na njihovi posesti. Časniki se smejo izdajati le z dovoljenjem ljudovlade; list mora prenehati, če je bil trikrat kaznovan zaradi obrekovanja ljudovlade, veleizdaje ali nenravnosti. Ljudovlada se poteguje za mednarodno razsodišče. Predsednik ljudovlade, prvi minister in vojni načelnik morajo biti redni Avstralsci. Parlament obstoji iz senata in poslanske zbornice.

Tudi grb za novo ljudovlado so že iznašli. Mesto angleškega leva in enoroga sta zasedli dve domači avstralski živali: kenguru in kazuar, ki se prav lično obnašata na širokem traku z napisom: Advance Australia! V sredi je grb s širokim križem, ki deli polje v štiri oddelke z znamenji poljedelstva, obrti in trgovine. Zastava kaže križ z zvezdami.

Oklje je naslovljen na sinove in hčere Avstralije in je jako neprijeten za evropska ušesa. V njem stoji: Bodite zvesti sami sebi in domovini! Pomnite, da ste Avstralsci. Vi imate vse, da izvršite sami največja dela. Vaša sila premaga lahko najhujša nasprotstva. Zavedajte se, da ste otroci domovine

kengurua in kazuarja — Avstralije, najkrajše dežele na svetu! Naprej, Avstralija! Kaj pravi k temu lord Chamberlain?

Petdesetletnica

„Katoliškega društva rokodelskih pomočnikov“ v Ljubljani.

Znamenit dan je včeraj praznovala Ljubljana 50letnico enega prvih svojih društev. „Katoliškega društva rokodelskih pomočnikov“, ki je tekom te za društveno življenje dolge dobe dalo našemu mestu na stotine poštenih rokodelcev in ki je v tej dobi zbiralo okoli sebe može, ki niso samo društvu na čast, ampak na katerih dela je lahko ponosna tudi bela Ljubljana. Nismo opazovali včeraj v Ljubljani tistega hrupa, s katerim se spremlja v Ljubljani vsak najnavadnejši in najbrezpomembnejši društveni pojav, tudi „slavnostnega lica“, katero časih ob čisto nepotrebnih prilikah kaže naše mesto, si to pot ni nadelo — pa za to ni bil včerajšnji praznik poštenih žuljavih rok nič manj pomemben. Društvo se proslavlja samo v svojem delu in pred tem delom, delom prave krščanske ljubezni in vzgoje, se mora odkriti marsikdo, ki sicer katoliški organizaciji ni naklonjen. S to zavestjo so lahko včeraj ponosno stopale rokodelske čete po našem mestu, spremljane od nešteti simpatij prebivalstva. — V lepo soglasje je strinjalo društvo pri včerajšnji svoji slavnosti svoje krasno geslo: „Vera in čednost, delavnost in pridnost, edinost in ljubezen, dobrovoljnost in veselje.“

Pozdravni večer.

V svojem prijaznem domu ob Komenškega cesti je v soboto zvečer pozdravljalo društvo od vseh krajev prihitele deputacije, svoje slovenske brate, pa tudi rokodelce tovaršne z Dunaja in Gradca ter iz nekaterih drugih avstrijskih krajev. — Prav zelo smo pogrešali naznanjeno odposlanstvo rokodelskega društva iz Zagreba. Pročelje društvene hiše je bilo slovesno okrašeno, kip sv. Jožefa na hiši je žarel v svitu električnih luči. Pri vходу na vrt pozdravljali je goste napis „Slava očetu Kolpingu“. Tudi vrt je bil z električnimi žarnicami bajno razsvetljen in okrašen. — Svirala je društvena godba pod priznanim spretnim vodstvom gosp. Poule. Med odličnimi gosti smo opazili zastopnika predsednika cent. avst. društva kardinala Grusche mngs. Michele z Dunaja, svetnika trgovske in obrtne zbornice G. Gassnerja, podpredsednika graškega društva rokodelskih pomočnikov g. Ljubša, urednika dr. Korosca iz Maribora in druge.

Ko so došli zadnji gostje, vstal je društveni predsednik č. g. A. L. Stroj in slovenski pozdravljali goste.

G. predsednik je opisal zgodovino društva od njegovega prvega početka. Spominjal se je dni, ko je ustanovil društvo oče Kolping sam in slavnostnih dni, ko ga je pozdravljala kardinal Gruscha. Društvo, ki je tekom 50 let zbralo okoli sebe 2000 rokodelcev, pomenja velik korak v boju, ki izkuša streiti premoč kapitalizma in povzdigniti rokodelstvo do one časti in veljave, ki ga je imelo v davni dobi. Pozdravil je gg. Hinterlechnerja in Rusa, ki sta že 50 let člana društva, pozdravljali vse navzoče goste in vse pošteno rokodelstvo. G. predsednik preide na reke očeta Kolpinga in povdarja, kako je rokodelsko društvo tem rekom vedno sledilo, kako so mu bili ti reki vedno za podlago in gojilo vednost s tem, da je rokodelcem preskrbovalo izobrazbo, skrbelo za čednostno življenje, predvsem pa gledalo, da je rokodelstvo delalo in gradilo na podlagi, ki je edina vir moči in veličine, na veri. Pozdravlja vse člane, ki bodo nastopili drugo polstoletje društve-

nega obstoja, posebno pa pozdravlja gosp. monsignora Michele, goste z Dunaja, Celovca, Gradca in Gross St. Florijana. Preide na blagoslovljanje nove društvene zastave, ki se bo vršilo nedeljo. Kakor je cesar Konstantin, ko je z vojsko šel nad Maksencija, na nebu zagledal križ z napisom: V tem znamenju boš zmagal, ravnotako bodo rokodelci, z od Boga blagoslovljeno novo zastavo, vredno vrstnice stare častitljive zastave, ki jo je blagoslovil oče Kolping, šli zmagujoči naprej. Zato: Bog blagoslovi pošteno rokodelstvo!

Društveni podpredsednik č. g. dr. A. L. Levičnik pozdravlja je goste nemške narodnosti iz Gorenje Štajerske, Nižavstrije in Koroške nemški. Pozdravljali je v prvi vrsti Dunajčane, ki so tako odlično pokazali svoje zlato srce povodom potresne katastrofe, ki je zadela Ljubljano in ki so bili tudi letos prvi, ki so se odzvali društvenemu povabilu. Pozdravljali je zastopnike graškega društva, ki so prišli popolnoma nepričakovani, dalje goste iz Gross St. Florijana in Celovca. Povdarjal je, da stene med temi društvi nikdar ni bilo. „Omnes unum“, to je bilo in je njihovo geslo. Eno so tu, eno povsod na delu za pravost, vero in v vzgoji poštenega in sposobnega rokodelskega stanu. V to ime je klical gostom „Živel!“

Preč. g. monsignor Michele z Dunaja se je zahvaljeval rekoč: Ne znam slovenščine, vendar upam, da se bomo razumeli, ako govorimo s srcem. Prinašam pozdrave z Dunaja, od kardinala Grusche, ki je tudi v škrlatu ostal zvest rokodelskim pomočnikom in ki je danes na svojem letovišču pri Dunaju v duhu z nami. Govornik je zatrjeval, da so Dunajčanje radi prišli v Ljubljano ter se je z iskrenimi besedami spominjal prerano umrlega društvenega predsednika č. g. pref. G. nje z d. e. Zelel je, naj bi društvo tako čvrsto, kakor doslej delovalo še nadaljnjih 50 let, kajti tudi najboljša stvar prične bolehati na bolezni, ki se ji pravi „marasmus senilis“, če se ne dela, če se ne giblje! Društvo zahteva od nas, da vsi prav pridno delamo. Čule so se danes besede, da je društvu podlaga geslo Kolpingovo „Vera in krepost“, a „podlaga“ ne pomaga nič, če se ne zida. Mi moramo dalje zidati! Tako želi, da se v prihodnjih 50 letih še krepkeje dela in društvo bo slavilo stilo 100letnico!

Nato je pozdravljala v slovenščini goste vrli društvenik zlati jubilar g. Rus, povdarjajoč, da drevo, ki je tako uspevalo 50 let, je vsajeno v dobro zemljo: v vero. To drevo je rodilo dober sad, kar znači tudi to, da ga rade ose pikajo. Govornik je kazal na številne navzoče mojstre in klical: Pogledite jih. To je sad Kolpingov! Bog pozivi vse, Bog živi pošteno rokodelstvo! G. Rusa je občinstvo živahno pozdravljalo ter tako izkazovalo čast njegovi zvestobi in požrtvovalnosti do društva.

Ko je odpel izborni izvežbani društveni pevski zbor pod vodstvom svojega pevovodje g. Gorjupa „Društveno pesem“, dvignil se je društveni jubilar čevljarjski mojster g. Karol Hinterlechner, ki je z izredno živahnostjo in čilostjo ves čas dolgih 50 let stal s svojim delom in svetom neumorno društvu ob strani. G. Hinterlechner je povdarjal da je imel čast pred 50 leti osebno poznati „očeta“ Kolpinga in iz njegovih ust čuti zlate nauke, po katerih naj se vzgajajo rokodelski pomočniki, da bodo dobri društveniki, dobri pomočniki in delavci, dobri mojstri, dobri družinski očeti, dobri meščanje in dobri državljani. Tako lepo je učil govornikov „kolega“, „oče“ Kolping, ki je bil prvotno tudi čevljar. Govornik je v nemščini napiljal vsem gostom in vsem tovarišem.

Č. g. Ljubša iz Gradca je izročal pozdrave v nemščini in slovenščini, povdarjajoč, da spaja rokodelsko društvo v Gradcu, kakor rok. društva povsod drugod, v sebi rokodelce raznih narodnosti, ter je želel obilo božjega blagoslova društvu delovanju. G. phil. Rožič je izročal pozdrave

„Slovenske dijaške zveze“, kličeč „Mi smo Vaši!“

Se dolgo so ostali udeležniki slavnosti skupaj ob zvokih slovenskih pesmi in v prijateljskih pogovorih.

Včerajšnja dopoldanska slavnost. — Izpoved v cerkev.

Cel gozd društvenih zastav je bil zbran včeraj ob 8. uri zjutraj pred „Rokodelskim Domom“ v Komenskega ulicah. Z društveno godbo na čelu so odkorakala društva po Sodnijskih ulicah, Dunajski cesti, Selenburgovih ulicah v nunske cerkev, ki je od nekdanj bila draga „Katol. rokodelskemu društvu“, saj se je v njej pred 50 leti zbralo ob priliki ustanovitve in je leto pozneje v isti cerkvi „oče“ Kolping osebno izročil društveno zastavo društvu zastavonoši. V lepem redu so korakala društva v cerkev. Dolga vrsta je bila udeležencev in pogled na številne plapolajoče krasne zastave je bil veličasten. Redkokdaj je bilo v Ljubljani skupaj toliko društvenih zastav. V sprevedu so korakala rokodelska društva: iz Skofje Loke z zastavo, iz Novega Mesta z zastavo, iz St. Vida pri Ljubljani z zastavo, z Vrhniške z zastavo, iz Gross St. Florijana z zastavo, z Gradca z banderom, iz Celovca z zastavo, z Dunaja z zastavo, deputacije „Slovenske krščansko-socialne zveze“ z zastavami in sicer so se od društev, ki so v „Slov. krščanski soc. zvezi“ udeležila poleg društev iz Skofje Loke, Vrhniške in Novega Mesta: še iz Ljubljane z zastavo, društvo „Kamnik“ iz Kamnika z zastavo, „Bralni društvi“ iz Gorij (v narodni noši) in Sent Vida pri Ljubljani z zastavama, zastopniki izobraževalnih društev in delavskih organizacij iz Preske in od Dev. Marije v Polju z zastavama. Spreved je zaključilo „Katoliško društvo rokodelskih pomočnikov“ s svojo staro, čestitljivo zastavo. Dasi je nekoliko rosilo z neba, vendar to razvoja spreveda ni oviralo. Občinstvo se je prav laskavo izražalo o sprevedu in o redu, za kar bodi vsa čast pridnim in spretnim rediteljem!

V nunski cerkvi.

V nunski cerkvi je pri vrodu v cerkev sprejelo društva 15 dražestnih družic Čč. uršulinke so nas presenetile s tem, da so cerkev prekrasno ozaljšale z zelenjem. Visoko v zraku je visela obdana od električnih žarnic podoba sv. Jožefa in napis: „Bog blagoslovi pošteno rokodelstvo“. Pred altarjem so se zbrale zastave, nato je pa stopil na leco č. g. kanonik Andrej Kalan.

Cerkveni govor.

Slavnostni cerkveni govornik kanonik A. Kalan, je v svojem govoru omenil povoda slavnosti petdesetletnice ter govoril o pomenu kat. društev rokodelskih pomočnikov. Po Kolpingovi želji naj taka društva rokodelskemu pomočniku nadomestijo njegov dom, njegovo domače oglišče, katero mora ostaviti, ko se gre učiti rokodelstva. Tako društvo je krščanski dom za rokodelske pomočnike, kjer naj najde vse, kar bi našel v domači krščanski hiši. Na podlagi gesla rokodelskih društev, ki se izraža v društvu z besedami: „Vera in krepost, delavnost in marljivost, edinost in ljubezen, dobrovoljnost in veselje“, je nato govornik pojasnjeval pomen katol. rok. društev v versko-nravnem in socialnem oziru ter vspodbujal navzoče, naj tudi v bodoče ostanejo zvesti katol. rokodelskemu društvu ter naj izvršujejo velevažne društvene namene.

Blagoslovljanje nove zastave.

Po tem lepem cerkvenem govoru, ki bo vsem društvikom in navzočim gotovo ostal v neizbrisnem spominu, je ob številni asistenci in ob prekrasnem petju redovnic daroval slovesno sv. mašo prevz. knezoškof dr. Anton Bonaventura Jeglič, ki je zapel tudi slovesno zahvalnico. Po sv. maši je prevzvišeni knezoškof blagoslovil nove zastave „Katoliškega društva rokodelskih pomočnikov“. Kumica, veledušna društvena podpornica gospa Ana Češnovar je pripela na zastavo dra-

gocen trak, družice so pa okrasile zastave navzočih društev s spominskimi trakovi in venci.

Za novo zastavo je napravil jako duhoviti načrt društveni starosta g. Terpin. Na eni strani je podoba sv. Jožefa na drugi strani pa grb rokodelcev. Zastava je jako dragocena, umetniško delo gđc. Suhadolec. Velja zastava 1200 kron.

Izprevod po mestu.

Po izvršeni pobratimiji društvenih zastav spremljala so društva novo društveno zastavo v slovesnem sprevodu na njeni prvi poti po beli Ljubljani, kateri na čast in v prosep njenega obrtniškega naj vedno vira. V sprevodu je vohalo 17 društev in zastav. Sprevod, katerega je gledalo na tisoče občinstva, se je pomikal po Kongresnem trgu, Gospodskih ulicah, Turjaškem trgu, Bregu, čez St. Jakobski most, po Mestnem trgu, pred škofijo, Vodnikovem trgu z zastavami okrašen pred „Mestni dom“, kjer se je vršila

slovesna otvoritev obrtniške razstave.

Lepše, kakor s to razstavo, društvo ni moglo proslaviti svoje 50letnice. Pokazalo je s tem, kako veleodličen vpliv je imelo na obrtniškem polju in da vzgaja tako vrle mojstre in pomočnike, da je nanje naša domovina lahko ponosna. Smelo trdim, da tako lepe obrtniške razstave, s tako dovršenimi deli, ki se nestrashijo nobene tuje konkurence, še nismo videli v Ljubljani. Na razstavi je z najimenitnejšimi deli zastopanih nad 100 obrtnikov in rokodelskih pomočnikov vseh strok. Zastopana so poleg Ljubljane, vsa večja kranjska mesta, kjer imajo rokodelska društva. Dverana je natlačeno polna zanimivih razstavnih predmetov. Postavljenih je tudi nekaj motorjev za malo obrt.

Otvoritve razstave so se udeležili mojstri in pomočniki, deželni glavar pl. Detela, deželni predsednik baron Hein, zastopnik parlamentarne „Slovenske zveze“ in je zastopnik v obrtnem odseku državni poslanec dr. Ig. Žitnik in več družega odličnega občinstva. Navzoče je pozdravil društveni predsednik g. Al. Stroj. Omenil je, da se je ob 50-letnici društva sprožila misel prirediti razstavo mojstrov in pomočnikov in je ne omejiti samo na člane, ampak razširiti na druge mojstre, zlasti ondi, kjer se že ustanovljena pri nas rokodelska društva. S to razstavo kaže rokodelsko društvo smer, ki je začrtana vsem rokodelskim društvom: skrbeti za vedno večje izpopolnjevanje obrtniškega, kajti kar naše obrtnišvo izdeluje dobro in solidno delo, je upati, da pridejo za rokodelstvo boljši časi. V namen, da se razstava oživotvori, je deloval poseben odbor, kateremu se govornik zahvaljuje, dalje se zahvaljuje govornik vladi in trg. ministru za obljubljeno podporo, dež. glavarju, da je blagovolil prevzeti pokroviteljstvo razstave, g. županu Ivanu Hribarju, ki je prepuštil v namen razstave dvorano „Mestnega Doma“ brezplačno, slavni trgovski in obrtni zbornici, drž. posl. dr. Žitniku za pomoč ter zaključuje s trikratnimi „Slava“ klici najvišjemu pokrovitelju obrtniškega presvetle mu cesarju. Navdušeni „Živio“ klici so zadoneli po dvorani.

Deželni glavar Oton pl. Detela nato odpravlja razstavo izražajoč svojo zahvalo, da ga je društvo počastilo s pokroviteljstvom. On ceni to čast, ker pozna in uvaža pomen tega društva, ki ni politično in živa vseh simpatije. Naj na tej poti tudi naprej hodi in Bog bo delo tega društva blagoslovil. Misel o razstavi je jako srečna, kajti take lokalne razstave so izvršno sredstvo za vzbujo in uspeh obrtnega stanu, ob enem pa take razstave kažejo občinstvu, kaj znajo in vzmorejo domači obrtniki in da ni treba občinstva naročati v tujih krajih, ker dobi občinstvo doma veliko boljše blago. Otvarjam to razstavo s klicem „Bog blagoslovi pošteno rokodelstvo!“

Gostje so si nato ogledali razstavo ter jo niso mogli prehlitati.

O razstavi bomo priobčili posebno poročilo, za danes se na tem mestu v imenu javnosti zahvaljujemo odboru, ki je priredil tako častno razstavo, posebno njegovemu predsedniku g. Alojziju Stroju, ki je bil duša gibanja za to razstavo in na katerega ramah je ležalo največ pripravljalnega dela. Občinstvo pozarjamo, naj si ogleda to veleznamično, za razvoj naše obrti velevažno razstavo. Razstava je odprta v „Mestnem Domu“ proti vstopnini 40 v za osebo.

Na obisk vabijo tudi lepaki po mestnih voglih. Že včeraj popoldne je bila razstava jako številno obiskana.

Slavnostno zborovanje.

Ob 12. uri popoldne se je vršilo v dvorani „Starega streljšča“ slavnostno zborovanje. Nebo, ki je deslej semtertje nekočniko rosilo, se je med tem stemnilo, nastala je nevihta in zborovanje se je

vršilo ob divjanju razljučenih elementov. Slavnostnega razpoloženja to ni niti najmanj motilo. Predsednik g. Al. Stroj je po zdravil navzoče, omenjal razvoja društva ter se zahvaljeval za udeležbo prevzvišenemu g. knezoškofu, mestnemu županu, podpredsedniku trg. zbornice gosp. Kolmanu, tovarnarju g. Gassnerju, ki je poklonil znaten znesek v društvene namene, kranjski hranilnici, blag. gospej Hočevarjevi za velikodušni dar. Omenjal je plemenitih namenov rokodelskih društev: zbirati duševne in telesne moči rok. pomočnikov, vzgajati jih strokovno, navajati jih k štedljivosti, da bodo dobri pomočniki in dobri mojstri. Prebral je udanostne izjave sv. očeta papežu Piju X, Nj. Veličanstvu cesarju in „avstrijskemu Kolpingu“ kardinalu Gruši.

Knezoškof dr. Ant. Bon. Jeglič, ki je znan prijatelj društva in ki vedno prihaja na vse društvene prireditve, omenja, da smo pred Bogom vsi enaki. Bog ne bo sodil po tem, ako je bil kdo velik na svetu, ampak po tem, kako je v svojem stanu redno in pošteno živel. Pozdravlja društvo, ki dela za pravo omiko, za omiko srca. Posebno ga veseli, da je vrhu zastave znamenje velevažno v času sedanjih borb: presveto Srce Jezusovo. Naj bi vsi rokodelski pomočniki zvesti ostali kraljestvu Jezusovemu! Današnji dan naj bi pomenjal za društvo dan novega življenja. Naj bi se tudi drugod po naši deželi ustanovile rokodelske družbe in vse bolj združile pod enim glavnim predstvom. Zvesti bodite zastavi našega Izveličarja!

Ljubljanski župan gosp. Ivan Hribar pravi: Redkokedaj praznujejo sedaj društva 50 letnico, ki je bila časih prvi povod za jubileje. S toliko večjim spoštovanjem gledamo na ona, ki so dosegla zlato jubilejno dobo. Tak društveni zlati jubilej nam dokazuje, da se društvo ni ustanovilo iz hipnega razpoloženja, ampak iz potrebe. Društvo ne slavi svoje 50 letnice hrupno, bučno, praznujejo s krasno odgojevalno razstavo, ki nam kaže, kako je vzgajalo in kako dosega smoter, katerega si je postavilo. Mehanično urjenje roke je spojeno z urjenjem duha in to služi v povzdigo omike. Za to je društvo vedno skrbelo in zato se mu on zahvaljuje. Ko danes praznuje društvo 50-letnico, čestitam društvu tudi jaz, ker je to nalogo tako vzorno spolnjevalo, čestitam k lepi in redki slavi ter želim, da bi tako skromno in olikevalno, vzgojevalno dalje delovala družba, ki ni bojna družba ter dosegala tako lepih uspehov kot sedaj. V to ime Bog pomagaj!

Č. g. monsior Michele pozdravlja zborovanje imenom centralnega avstrijskega društva in kardinala Gruše ter centrale v Kolinu ter pravi: Vsi smo združeni v eni želji, nad 1300 je po širnem svetu rokodelskih društev in vsi se čutimo kot bratje, združeni v istem namenu: obrtništvu zopet pridobiti nekdanje zlato stališče. Na stališču katoliške vere in delavnega rokodelstva na tem stališču se lahko dobe vsi ljudje. Delujmo za obrtniško samopomoč, ne za to, da se človeštvo, kakor hočejo izvestni ljudje, razdeli v dva dela v premožne in berače, ampak da se ohrani zlati srednji stan!

Podpredsednik č. g. dr. Levičnik je prečital dole brzojavne čestitke od centralnega predsednika iz Kolina Schweitzerja, kardinala Gruše, trg. ministra Calla, nakar je bilo slavnostno zborovanje sklenjeno z vzneseno Ferjančičevo „Slavnostno kantato“, katero je društveni zbor s svojimi izbranimi glasovi uspešno proizvajal.

Banket.

Odlična družba se je zbrala ob pol dveh popoldne k banketu, katerega je prav okusno priredila domača vsega priporočila vredna društvena gostilna g. Ložarja. Pri banketu je svirala društvena godba. Banket sta otvorila govora gg. monsignora Michele na sv. očeta in dr. Marinka na cesarja. Društveni predsednik g. Al. Stroj je nazdravljaval kumici nove društvene zastave, blagi gospej Ani Češnovarjevi, goreči društveni pokroviteljici, ki se je spomnila društva z velikim doneskom. Gospej kumici je bila prirejena srčna, zaslužena viharna ovacija, godba pa je zasvirala njej na čast „Naprej zastava slave!“

Zastopnik „Slovenske zveze“ državni poslanec g. dr. Žitnik, pravi: Petdeset let malo je let v življenju narodov in držav. Dolga pa je pot, ki jo hodi posameznik 50 let. Mnogo veselih in britkih dogodkov se spominja človek ob svoji petdesetletnici. Ti dogodki so mejniki in spomeniki, ko se je izpraševal: Kam drži na desno cesta, kam drži na levo pot? S 50 leti pa dospe izvečine vsakateri, ako mu je sreča mila, do počivališča, na katerem si ogleda svoja učna izpričevala, ki jih je dobil morda od raznih mojstrov in delodajavcev. Bil je vajenec, pomočnik in konečno samostojen mojster. Naravno torej, da je 50 letnica za človeka praznik, ki se ga veseli sam in veselje ž njim njegovi znanci in prijatelji. Tako danes tudi vrlo „Katoliško društvo rokodelskih pomoč-

nikov“ v Ljubljani ob svoji 50letnici praznuje praznik, ki ga proslavljajo ž njim bratska društva in prijatelji Kolpingove ideje. Ca je ta ideja zdrava in koristna za razvoj rokodelskega stanu, izpričujejo razna enaka društva v Avstriji in drugod, izpričuje dolga doba obstanka tudi ljubljanskega društva, katero se razvijajo in razširjajo strokovni pouk in izobrazbo med rokodelstvom. Bolj nego kdaj je rokodelstvu potrebna poleg krščanske vzgoje mladega naraščaja tudi strokovna izobrazba. Rokodelstvo je imelo svoje dni zlato dno, ko je proizvajalo bogastvo za cele dežele, ko je sad človeške roke se pretakal po žilah človeške družbe, ko sta oratar in rokodelc ustvarjala vrtove za razne stanove. Prišli so drugi časi in ž njimi nove ideje, dobre in slabe. Tako je ideja gospodarske in produkcijske svobode ter neomejene konkurence zatrla s pomočjo veleobrta in industrije marsikateri domači obrt, rokodelstvu pa omejila meje razvoja in postavila v nevarnost obstanek stotisečih rokodelskih družin. Obveljalo je načelo: Plavaj v široki reki ali utoni. Da, mnogo jih je bilo in so še, ki rokodelstvu napovedujejo popoln propad, gotovo smrt pod pritiskom mednarodnega kapitala. Toda rokodelstvo je staro kakor človeški rod in bode živelo, dokler živi človeštvo. Zakon narave je tak, da izumira le to, kar nima pogoja za obstanek. Rokodelstvo pa je živo zvezano s potrebami ljudstva. Dolžnost države pa je, da rokodelstvu olajša pot za obstanek, da ga s primernimi zakoni brani proti mogočni konkurenci od raznih strani.

Država mnogo časa ni prav nič storila za rokodelstvo. Sele od l. 1883, imamo državni zakon, ki je pričel organizacijo obrtniškega stanu, a je ni izvršil in izpopolnil. Ravno sedaj zboruje na Dunaju obrtni odsek, ki kuje nov obrtni red, kateri naj bi dal obrtniški organizaciji trdna zakonita tla in kolikor mogoče omejil divjo in umazano konkurenco. Upajmo torej, da se ne izpolni želje ljudskih neprijateljev, da ne postanejo cvetoči vrtovi človeških rok divje puščave ali razsežna močvirja. Obveljati mora zopet staro krščansko načelo, da je vsak delavec vreden svojega plačila. V to pa morajo obrtniki sami tudi storiti svoje dolžnost, da se grebi očetov ne maščujejo nad otroci. Kdor ne napreduje, ta nazaduje. Kdor v vojski ostane za armado, tega volkovi snedó. Stroj mora iz gorenjega nadstropja denarnih mogotcev v rokodelsko delavnico v pritličju. Potem se bodo izpolnile in se morajo izpolniti besede našega dr. Kreka, ki poje ob današnji 50letnici:

Dokler kaj žarkov zlato bo solnce
zemljič hčerki v krilo trosilo,
roki človeški in rokodelcem
v čast bo svetilo.

Gosp. dr. Evgen Lampe: Povsod, kjer so rokodelska društva, se razvijajo krepko življenje in iz žarke ljubezni rastejo novi organizmi, ki ogrevajo našo družbo, družijo atome v krepka telesa, dajejo moč, ustvarjajo novo bogastvo in nam kažejo boljšo bodočnost. Kjer delujejo rokodelska društva, tam je obrtni naraščaj prošinj in koristnih idej, na katerih temelji moralni in gnotni napredek. Sedanja ogromna gospodarska sila Nemčije temelji na taki vzgoji obrtnega naraščaja. Ta društva skrbijo povsod tudi za strokovno izobrazbo. Posebno pa odlikuje rokodelska društva medsebojna ljubezen članov, medsebojno zaupanje, ki se kaže tako lepo pri njihovih veseljih prireditvah. Tako je prav! Mi ne maramo ljudi, ki se jokajo, mi hočemo veselih ljudi. Pri nas je bilo rokodelsko društvo dolgo časa edini vzgled socialne vzgoje: 40 let je bilo skoro čisto samo ter je gojilo ideje, iz katerih so začela potem povsod rasti druga podobna društva. (Klici: Tako je!) Zato so pa danes druge naše zastave hodile za Vašo, ki je prva po časovnem redu in po vrsti idej. Ne bojte se teh zastav, ki niso sovražnice Vaši, ampak sestrice in hčerke! Kakor so bile zastave v krasni harmoniji, tako nas vse druži lepa harmonija krščanske zavesti in skupnih smotrov. Govornik pozdravlja slavje v imenu v „Slov. kršč. soc. zvezi“ organiziranih 12.000 mož in mladeničev, ki podajajo ob slavju rokodelskim pomočnikom ljubljanskim svojo prijateljsko roko, svojo ljubezen in svoje zaupanje. Delujmo složno za izobrazbo in skupni blagor slovenskega naroda!

G. Rebeck iz Celja povdarja, koliko vrlih obrtnikov je vzgojilo društvo, obrtnikov, ki so v ponos slov. narodu in svojemu poklicu. Svojo zavest so črpali v tem društvu, tu so vzivali nauke, ki bodo vedno pravi. V Ljubljani so najinteligentnejši mojstri oni, ki so izšli iz tega društva. Član, ki je zvest temu društvu, ne bo izgubljen ne veri, ne narodu! Veliko je še praznih mest po naši domovini, posebno na Štajerskem, katere bi lahko zasedli naši obrtniki. Mnogokrat se je v tem oziru govornik že z uspehom obrnil na društvo, zato priporoča, naj bi društvo tudi na to stran obračalo svojo posebno pozornost, da vzgoji za ta mesta izobražene obrtnike. Katoliška rokodelska

društva naj se krepko med seboj organizirajo. Držite se Kolpingovih idej in blagoslov boji Vas bo spremljal!

Zaključila sta vrsto napitnic g. Hinterlechner, ki je napil društvu predsedniku in podpredsedniku ter Dunajčanom, in g. Erjavca, ki je napil tovarišem gg. Rebecku in Kaplji, ki sta prihleta na slavnost iz Celja ter g. Koželju, ki je prihlet na slavlje celo iz dalnjega Djakova. Vsem smo krepko zaklicali: Slava!

Ljudska veselica.

Ob številni udeležbi članov in društev prijateljev se je vršila po banketu ljudska veselica na sijajno okrašenem vrtu „Rokodelskega Doma“. Dež je opetovano motil udeležence, a razpršiti ni mogel ljudij zbranih v medsebojnem prijateljstvu in navdušenih za iste ideje in smotre. Vse se je radovalo ob tem zaključku slavnosti, da se je ves program slavnosti tako izborno in v redu vršil. Splošna hvala je donela rokodelskim pomočnikom, ki so pokazali toliko resnost in tako odličen nastop. Veselo so doneli glasovi „Društvene godbe“, krepke pesmi društvenega zbora in odličnih solistov so dvigala srca. Posebno pozornost je vzbudil mogočen spev: „Kdo je mar“ s spremljevanjem orkestra. Ljubke gospodične so zgovorno pridobivale z raznimi predmeti društvu nekaj novih sredstev, za živahnost je skrbel „koriandoli“ in več drugih zabav. Vse se je strinjalo v isti želji, da bi rokodelsko društvo na svojem lepem vrtu opetovano priredilo kaj takih zabav. Izbornih močij zato ima v obilici!

Prav zanimiv je bil govor g. dr. Ev. Lampe. Govornik je naglašal zvestobo članov do društva, ki jo bo jubilej 50letnice gotovo še bolj utrdil, in razvije v treh slikah zgodovino rokodelskega stanu na Kranjskem. V prvi dobi je bil rokodelski stan po mestih imovit in mogočen. Rokodelske zadruge so imele veliko moč, da so branile mojstre pred kvarno konkurenco, da so varovale vrednost in ceno izdelkov. To je bila zlata doba rokodelstva. Kot dokaz, v kakem blagostanju so živeli ljubljanski obrtniki v 16. stoletju, navaja govornik pritožbo kranjskega plemstva iz l. 1585., ki pravi, da so ljubljanski meščani „tako prevzetni v obleki, banketih in stanovanjih, da se noben plemenitaš ne more ž njimi kosati.“ To je bilo v onih časih, ko je imelo rokodelstvo še „zlato dno“ in je bilo največji vir dohodkov. Prišla je druga doba, v kateri so se razbile rokodelske organizacije in je zavladala svobodna konkurenca. Močnejši je zatiral slabejšega in tisočeri so propadli v proletarijat, da se je dvignilo nekaj milijonarjev. Začelo se je tovarniško proizvajanje v veliki meri. Slabotni človek ni mogel konkurirati z železnim strojem; velika produkcija je izpodrinila malega obrtnika ali ga potisnila tako na stran, da komaj živi ali pa plemem zaslužku, kolikor mu ga še prepuščajo tovarne in konfekcije. To je žalostna doba propadajočega malega obrtniškega. Slavnost katoliškega društva rokodelskih pomočnikov nam pa kaže, da stojimo v začetku nove dobe, v kateri se izkuša javnopravno stališče malega obrta zakonito urediti, da se mu reši obstanek. S svojo razstavo kaže naš domači obrtnik, da si tudi on prisvaja tehnični napredek nove dobe in da napreduje s časom. Samo v tem je mogoča rešitev rokodelstva. In med onimi, ki so dali povod tej novi dobi, stoje v prvi vrsti katoliška društva rokodelskih pomočnikov, ki vzgajajo svoje mlade člane v duhu delovnega napredka, ustvarjajo moralne značaje ki so zmogni, da delajo v skupni blagor svojega stanu. — Mi vidimo, da povsod tam, kjer delujejo ta društva po ideji svojega ustanovitelja, se dviga obrt in vstajajo vneti zagovorniki obrtnega stanu. Kolping je bil prvi, ki je razkropil in raztresene atome obrtnega stanu zbral in jih navajal k skupnim smotrom. Gonilna moč je bila krščanska ljubezen do bližnjega, in iz te so izrastla ta društva, po katerih najde katoliški rokodelski pomočnik zavetišče in ljubezniv sprejem v vseh delih sveta, kamor ga zanese borba za obstanek. Posamezniki umirajo. Društva pa žive dalje. Pomlajajo jih neprenehoma novi krepki člani in koristne ideje, ki jih podaja časovni razvoj. Zato pa kliče društvu: Vedno naprej! Bog blagoslovi pošteno rokodelstvo! (Odobranje.)

Ginljiv je bil prizor, ko je proti koncu ljudske veselice stopil na oder č. g. mnsgr. Michele in izročil v imenu centralnega predsednika avstrijskih rokodelskih društev kardinala Gruške odlikovanje najstarejšim društvenim članom v spomin na njihovo dolgoletno članstvo in delo. Gospoda Karol Hinterlechner in Rus, 50letna društvena člana, sta dobila srebrni umetniško izvršeni medaliji; bronaste za 25letno članstvo pa so dobili: tukajšnji ključavničarski mojster g. Rebeck, štetarski mojster g. Miheličič, stavbeni ključarski mojster g. Martinčič, pozlatarski mojster g. Tratnik, črevljarski mojster g. Ivan Meseč, črevljarski

mojster g. Erjavec, dalje gg: Vesel, Widmayer, Ahčin, Pilko, Zabkar, Jakob Sterle. Ti spomini so vlti v cesarski livarni denarja na Dunaju. Godba je svirala na čast počastencem, občinstvo pa jim je burno klicalo: „Živili še mnogo let!“ Slavnost je zaključil č. g. monsignor Michele spominjajoč se ljubljanskega meščanstva, s katerim naj bi društvo vedno složno delovalo in ljube ter lepe ljubljane, kateri je klical krepak slovenski „Živio!“

Končujoč svoje poročilo odkritosrčno želimo, da bi se izpolnile vse želje, ki so bile društvu v prospeh izražene tekom včerajšnjega dne in da bi bi čestito „Kotoliško društvo rokodelskih pomočnikov“ vedno bolj napredovalo! Naj vsak član stori svojo dolžnost, da privabi društvu novih moči, novih prijateljev in novih podpornikov. Rokodelsko društvo naj Bog živi, pridne roke, pošteno srcé naj Bog blagosloví!

Rusko-japonska vojska.

Mirovno vprašanje.

Oysterbay, 6. avgusta. Najprej so dospeli semkaj japonski mirovni pooblaščenici in so se podali na krov ladje „Mayflower“, kjer se ustrelili v pozdrav 19krat. V obednici jih je državni podtajnik Peirce predstavil predsedniku Rooseveltu, ki jih je kratko v imenu Zveznih držav pozdravil. Potem so se podali na krov ruski odposlanci Witte in baron Rosen pozdravljeni od strelcev ter so bili predsedniku predstavljeni s istimi običajnostmi kot Japonci. Potem se je vršilo predstavljanje mirovni pooblaščenec. Pri zajtrku je Roosevelt imel napitnico. Potem je predsednik zapustil „Mayflower“, japonski pooblaščenec pa so se podali na krov „Delohina“ in so odpluli v Portsmouth.

Pariz, 6. avgusta. „Echo de Paris“ javlja iz Peterburga: Tu so zopet za mir. Witte je bajó od Roosevelta izvedel, da se bo mogoče z Japonci ugodno pogajati.

London, 5. avgusta. Mirovna pogajanja se prične v torek.

Rusija ne išče posojila.

New-York, 4. avgusta. Ruski finančni agent Witenkin dementuje vest, razširjeno po vseh listih, da je Witte iskal pri ameriških finančnih posojila.

Japonske vojaške železnice v Mandžuriji.

Berolin, 6. avgusta. Iz Niučvana poročajo, da Japonci niso samo popravili ruskih železnic v Mandžuriji, ampak tudi zgradili mnogo ozkotirnih železnic, ki prevažajo japonske vojaške potrebe. Naročili so 150 dvojnih lokomotiv pri tvrdki Artur Koppel v Berlinu, ki sicer dela tudi za Ruse. Lokomotive bodo že v jeseni gotove in odposlane.

Napitnica Rooseveltova mirovnim pooblaščencom.

Oysterbay, 5. avgusta. Napitnica, ki jo je govoril Roosevelt pri zajtrku na „Mayflower“ zbranim mirovnim pooblaščencom, se glasi: „Napijam blagostanju obeh cesarjev in obeh velikih narodov, katerega zastopniki so se na tej ladiji sestali. Odkritosrčno upam in moja molitev je to, da se sklene v kratkem času pravičen in trajen mir, ne samo v interesu obeh vevlasti, ampak v interesu celega človeštva.“

Izgube ruske mornarice.

Uradno se poroča, da je doslej izgubila ruska mornarica 9754 mrtvih in 17382 vje tih; med temi so všteti tudi ranjenci. Med mrtvimi je 1467 častnikov in 27 duhovnikov.

Koreja brani samostanost.

New York, 5. avgusta. Poroča se, da prosijo korejski zastopniki za pomoč Ameriko, da bi bila ohranjena korejska samostanost na podlagi dogovora iz l. 1882.

Kitajska.

Washington, 6. avgusta. Ameriški generalni konzul v Sangaju je brzojavil vojnemu oddelku, da se je kitajska trgovinska zbornica v Sangaju izrekla proti bojkotu ameriškega blaga. Nadalje se sporočili državnemu oddelku, da je ameriški poslanik v Pekinu dobil pomoč od kitajske vlade, da ustavi protiameriško gibanje, ki se je pojavilo po celi Kitajski in do malaške ceste.

Notranji politični položaj.

V „Lidovih novinah“ napada poslanec Stransky poslanca Hrubega, češ, da ni bil pooblaščen izjaviti, da je zadeva češkega učiteljskega v Sleziji za češki klub rešena. Stransky izjavlja, da se češki klub razbije že letos, ker namerava več čeških moravskih poslancev nastopiti samostojno.

Kriza na Ogrskem.

O posvetovanjih med Banffyjem in Andrassyjem izve javnost malo. Znano je le, da sta se razgovarjala o združitvi pristašev nagodbe iz leta 1867. in sta določila podrobnosti.

Z zadovoljstvom sta vzela tudi na znanje, da je znatno število liberalnih poslancev odpadlo od Tisze. Podpredsednik ogrskega državnega zbora Barabas je rekel delavskemu odposlaništvu, da je navdušen pri staš splošnega volivnega prava. Ljudstvo mora biti v gospodarskem oziru zadovoljno, nakar bo šele mogoče postaviti vojaške zahteve.

Nadalje je rekel Barabas, da združena koalicija nima nikakega programa. Manifest na kralja je obsegal izveček iz programov raznih politikov. Iz liberalne stranke je izstopil poslanec baron Podmaniczky. Dozdaj se je izjavilo 52 liberalnih poslancev, da izstopijo iz liberalne stranke, če ne bodo prodrli na strankini konferenci s svojimi načeli. Konferenca se vrši dne 23. avgusta v Budimpešti, ker prej voditelj liberalcev, grof Tisza, nima časa.

Predsednik liberalne stranke, Podmaniczky, je naznanil, da namerava odstopiti in popolnoma opustiti politično delovanje. — Socialna demokracija je sklenila, da izda 200.000 letakov in en milijon malih lepakov za splošno volivno pravico. Meseca avgusta priredi 250 shodov. — Včeraj je priredila 25 shodov.

„Magyar Hirlep“ priobčuje razgovor svojega sotrudnika z Andrassyjem in Banffyjem. — Izjavila sta, da hočeta postopati skupno s koalicijo. Izjavila sta, da želita razpada liberalne stranke, ki naj se približa koaliciji.

O izjavi ministra Kristoffyja glede splošne volivne pravice je izjavil Andrassy, da je bila izjava taktična, a minister ne bo mogel izpolniti svoje obljube Dne 15. septembra dobi vlada v zbornici zopet nezaupnico. Sploh je značilno za vlado, da se je izrekla o vprašanju splošne volivne pravice, dasi je ni kralj pooblastil. Banffy je izjavil, da je laž, če se trdi o njem, da nastopa proti koaliciji. Krizo je mogoče rešiti le po načelih opozicije. Če razpade liberalna stranka, upa da se pojači njegova stranka. Glavno je, da preneha liberalna stranka, ker dokler obstoji, mislijo na Dunaju, da se lahko vlada na Ogrskem tudi brez koalicije, ker niso v narodnostnih zahtevah vsi Mažari popolnoma edini.

Rusija.

Pomilostiti nameravajo, kakor poroča „Rusj“, dne 12. t. m. mnogo zaradi verskih in političnih prestopkov kaznovanih oseb.

Maksim Gorki se namerava naseliti v Laganu.

Shod zemstev nameravajo zopet prirediti v Moskvi 24. t. m. Posvetovali se bodo o predelavem Bulginovem ustavnem načrtu. Razpošiljajo vabila zastopnikom mest in gubernij. Boje se, da v Peterburgu prepovejo shod.

Upor med vojaki. Generalu Reniču v Lublinu ki je hotel z 14. armadnim zborom oditi na mandžursko bojišče, so se uprli vojaki. Kričali so, da je general lopov in bojazljivec. General je ustrelil nekega desetnika in še nekega stotnika. Vojaki so naskočili generala in ga v pravem pomenu besede raztrgali v kose. A pehota je sprejela došle kazake s salvami. Obležalo je mrtvih 130 kazakov. Pelkownik 71. polka je bil ustreljen v prsa. Šele drugi dan se je posrečilo divizijskemu poveljniku pomiriti vojaške.

Na „Vladikavkaški železnici“ so vpoklicani pod orožje rezervisti, da se zagotovi promet.

Napad na sultana.

Prvi sultanov tajnik, Fasin paš, je pisal policijskemu ministru, da sultan obžaluje, ker policija še ni izsledila napadalca. O pismu so bili obveščeni vsi policijski pododdelki. Zaprli so več policijskih agentov, ker so prijateljsko občevali z nekim Aristidom, o katerem je znano, da je pobegnil in je pri carinskem uradu plačal carino za voz, na katerem se je razpočila bomba. V Yildicu trdijo, da jildiška komisija, ki vodi preiskavo, pozna vse osebe, ki so izvršile napad. Zdaj preiskuje, kdo ga je povzročil in je v zvezi z inozemsko policijo.

Angleški kralj in nemški cesar.

„Berliner Lokalanzeiger“ poroča, da so bili merodajni za sestanek angleškega kralja z nemškim cesarjem politični vzroki. Kralj Edvard želi poizvedeti, kakšno je splošno politično stanje v Evropi; predvsem hoče biti na jasnem o norveškem prestolnem vprašanju in pa o mirovnih pogajanjih.

Angleško brodovje v baltičkem morju.

Angleški poslanik v Peterburgu je obvestil grofa Lambsdorfa, da obišče angleško brodovje tudi Kronstadt.

Vstaja v nemški Vzhodni Afriki.

„Nordd. Allg. Ztg.“ poroča, da so se uprli domačini, ki stanujejo v Matumskem

gorevju severno od Kilve. V Oremingi so vstaji požgali več hiš. Nemški listi se pritožujejo, da Angleži na Kapu podpirajo vstajo, ker ne izročajo Nemčiji vstašev, ki pobegnejo na angleško ozemlje.

Skandinavski polotok.

Iz Kodanja poročajo, da obišče nena doma švedski prestolonaslednik danski dvor. Najbrže se sporazumeta Švedska in Danska o zadevi norveškega vladarja.

Stajerske novice.

Š Kaj pomeni to? Iz Ptujja poroča „Süddeutsche Presse“, da se je hotel Ornig iznebiti svojega uradnega načelnika Eberhartingerja. Ko je Ornig to razodel nekemu prijatelju (?), je ta povedal Eberhartingerju. Ta pa je odgovoril na to približno sledeče: „No, tega naj se Ornig varuje; kajti, ako grem jaz, gre tudi on!“ Kaj pomenijo te skrivnostne besede?

Š Prestavljen je iz Ptujja župnik minoritskega reda č. g. Svet.

Š Novo pijonirsko vojašnico blagoslove v Ptujju. Vojašnica se imenuje Cesarja Franca Jožefa pijonirska vojašnica.

Š Ogenj v Hočah. Dne 2. t. m. okrog 8. ure zjutraj je gorelo v Dolenjih Hočah pri Mariboru novo poslopje posestnika Kučere. Ogenj so kmalu omejili.

Š Samoumor. Pretečeni četrtek se je ustrelila v Ljubnem Klara Löser, posestnica v Celju. Prepeljali jo bodo v Celje. Bila je vedno otožna.

Š Bismarckov stolp menijo postaviti celjski Nemci na razgledu ki ga zove „Deutsche Wacht“. „Annensitz“. Pravijo, da je to izborna misel, ki jo morajo Nemci pozdravljati iz narodnih, estetičnih (?) in praktičnih (?) vzrokov.

Š Javna zahvala. Odbor za prireditve velike narodne svečanosti v mariborskem „Narodnem domu“ dne 2. julija t. l. v prid „Družbe sv. Cirila in Metoda“ se najiskrenee zahvali vsem, ki so na katerikoli način pripomogli, da se je slavnost tako nenavadno sijajno in s tolikim gmetnim in narodnopomenljivim uspehom izvršila. Posebno zahvalo izreči pa je odbor primoran: slavni mariborski „Posojilnici“ za veledušne darove in brezplačno prepustitev vseh prostorov „Narodnega doma“ za slavnost, slavnemu konzorciju v „Nar. domu“ za velike in mnogostranske podpore, slavni ruški podružnici „Slov. plan. društva“, posebej še preblag. gospej dr. Gorišekovi in velečast. gosp. Ant. Pintariču za neumorno sodelovanje, slavnemu trgovskemu klubu v Mariboru in slavnemu bralnemu in pevskemu društvu „Maribor“ za požrtvovalno prireditve lastnih šotorov, slavnemu češkemu klubu v Mariboru in slavni češki pivovarni v Budjevicah, slavnemu „športnemu društvu“, slavnim pevskim zborom: mariborskemu, graških visokošolcev, jareninskemu in šentlenartskemu in izrecno še vrlému velečast. gosp. pevovodju! Z največjim priznanjem zahvaljuje se odbor vsem preblagorodnim, velenjenim gospod, gospodinam in gospodom, ki so bodisi s trudopolnim nabiranjem daril, bodisi z vse hvale vrednim sodelovanjem v raznovrstnih šotorih pridobili si neomejene zasluge; vsi skupno in vsakdo posebej naj prejme najsrčnejšo zahvalo za ogromen trud in res ganljivo požrtvovalnost! Slava slovenskemu občinstvu iz Maribora in bližnje ter daljne okolice, ki je v tako velikanskem številu posetilo nepozabljivo svečanost! V slogi je naša moč, v skupnem delovanju gotovo poročstvo za srečno bodočnost! Na zdar!

O d b o r.

Dnevne novice.

Umrl je včeraj ob dveh popoldne č. g. Jakob Strupi, župnik v Smartnem pod Smarno goro. Pokojnik je bil rojen 28. aprila 1850. v Čirčidah pri Kranju in posvečen v mašnika 21. julija 1874. Kot kapelan je služil v Poljanah nad Loko, v St. Lovrencu, v Trnovem pri Il. Bistrici, v Radečah pri Zidanem mostu in v Slavini. kot kuratni beneficiat na Goričici od l. 1889. do 1903., ko je postal župnik v Smartnem pod Smarno goro. Pogreb bo v sredo dopoldne. V domači farni cerkvi v Smartnem pod Smarno goro se bo izvršilo ob 8. duhovno opravilo, potem se bo pa truplo prepeljalo v rojstni kraj v Kranj, kjer se bo položilo k večnemu počitku. N. v m. p.!

Gorostasna nesramnost. „Učiteljski Tovariš“, humoristični list za pokvarjeno mladino, se vedno pritožuje, da je učitelj preziran od „klerikalcev“. Zadnja številka pa priobčuje sledečo nesramnost:

Navzoče učiteljstvo je pozdravil v novo-meškem okraju gospod prošt dr. Elbert in v kranjskem okraju v Tržiču gosp. župnik Spental. Kakor sem zaznal iz poročil, sta oba pozdravljala navzoče učitelje in jim pela hvalo za njih delovanje. To je sicer laskavo za učiteljstvo, vendar pa obstoječega položaja ne izpremeni prav nič. Mi imamo svoje mnenje in osebno spoštujemo dotična duhovnika, vendar bi prav lahko p o g r e š a l i take specialne pozdrave, ker vidimo, da katoliška hierarhija na skrivnem izpodkopa ugled šoli in učiteljstva. Položaj je tak, da je učiteljstvo sovražna večinoma v s a d u h o v š č i n a s š k o f o m n a č e l u. Zato prosimo tiste redke duhovnike, ki še upajo nas priti pozdravljat, da opuste to, za sedanje razmere težavno nalogo, ker učiteljstvo je v boju s klerikalizmom prišlo v položaj, da ne sme in ne more zahvaliti se za oficijalne pozdrave. Tudi ne vemo kako soglašata pozdravljanje odločno naprednega učiteljstva po kandidatu dr. Susteršičeve stranke. Kakor se ve vsak spominjati, je bil pred 4. leti g. Spental iz Tržiča kandidat dr. Susteršičeve stranke za deželni zbor. To ne soglašata, ako pozdravlja kandidat dr. Susteršiča (to ime je vsemu učiteljstvu v mrzkem spominu in slabi veljavi) napredne učitelje.

Treba je pač pibiti tako nesramnost. Ugled šoli izpodkopa edino le taki pobalini v učiteljskem stanu, kakršen je pisatelj take skrajno neumne notice. V isti številki, v kateri berači „Učit. Tov.“ za zvišanje plač, pa priobčuje tako budalost. Liberalna „inteligenca“ učiteljstvo itak prezira in zaničuje; edino le duhovnik je še, ki zna res ceniti učiteljsko delovanje. in zdaj pridejo ti prifrknjenci in sirovo insultirajo v svojem glasilu duhovnika, ki jih pride pozdravit in jim „slavo pevati“. Učiteljstvo naj vendar enkrat samo izpregovori, koliko mu koristijo nesramnosti takih pobalinov, ki bi morali najprej sami iti še v šolo, da se nauče najpotrebnejše omike, preden jim starši prisiljeni izroče svoje otroke, da jih — omikajo!

Tržaški škof dr. Nagel je poteval v soboto skozi Ljubljano. Na ljubljanskem kolodvoru je čakal vlaka.

Solske vesti. Imenovani se za nadučitelje gg. Janez Kocijančič za Bučevo vas, Stefan Primožič, doslej v gluhonemnici v Ljubljani, za Dobropolje, J. Strukelj v Robu za Bučko, V. Engelmann v Trnovem in Valentin Mikuž v Prečni. — Za def. učitelja na Vrhniko pride g. Emil Schifferer iz Ljubljane, dalje so imenovane za definitivne učiteljice gospodične: Ljudmila Mazgon v Mengšu za Mirno, Ema Tirlik v St. Jerneju, Marija Poženeš v Črnem vrhu. — Prestavljeni so: Apolonija Dolinšek v Preserje, Anton Pegan v Matenjo vas, Klementin Pikl v Mirno Peč, Anton Germek iz Bukovice v Sero, Marija Kratner v Kamnik, Darinka Franke na Vrhniko, Marija Carli v Nadanje selo, Ana Mally v Primskovo. — Vpokojen je učitelj Edmunda Lachainer v Kranju.

Občinske volitve v dalmatinskih mestih. Pri občinskih volitvah v Dubrovniku je zmagala katoliška hrvaška stranka nad liberalci. Tudi v Spljetu je zmagala „Hrvatska stranka“ proti liberalcem in realistom.

— Nagrada onemu, ki prime ponarejalce denarja. Finančno ministrstvo je obljubilo 1000 kron nagrade onemu, ki bi povzročil, da bi se prišlo na sled ponarejalcem kovanega denarja, ki kroži že od leta 1897. po Avstriji, posebno pa po Dunaju.

— Novomeške novice. Orkan in hudourje. Po včerajšnji krasni zvezdnati noči kdo bi se bil mislil danes ta nepričakovani vremenski prevrat? Že zjutraj na vse zgodaj je jelo grometi, palo je le malo dežja, videlo se je pa, da m e r a v z a p a d n i h k r a j i h h u d o l i t i. Popoldne pa nas je presenetil krog 1. ure silovit orkan, došel od juga. Vsa okolica novomeška je bila le en — prah, ki ga je silovit vihar nesel z veliko hitrostjo visoko čez hrib in plan. Bali smo se toče, no pa nam je vendar prizanesla. K sreči je tudi vihar kmalu pojenjal. Palo je veliko dežja in hvala Bogu, kljub viharju je bil še precej pohleven. Ali gromelo in treskalo je grozno. Kmalu po 1. uri je treščilo vrhu Drske nad na samem stoječo Kobetovo hišo, strel pa je šel le mimo in izbruhnil v bližnjem gozdu. Nek očividce pripoveduje, da je baš takrat stal na pragu, kar se grozno zabliška, nato stra-

šanski pok, njega je puh porinil nazaj, istok-taki tudi njegovo ravno pri ognjišču se nahajajoče nevesto. Razven prestanega strahu se ni zgodilo nobene večje nesreče. Strela je švignila iznad strehe mimo in — kakor rečeno — se nato izstrelila najbrže ob kakem drevesu v bližini hiše stoječega gozda. Pripomniti je, da je ravno pri tej samotni hiši predzadnji orkan tako hudo razsajal, da je podrli tam stoječi kozolec. Z današnjim dežjem nas je Bog obvaroval pred pretečo nevarnostjo velike suše. Polje je sicer močno trpele, zlasti koruza, vendar pa posebne škode ni. Po zatrevanju nekega časnikarskega poročevalca, ki tam v bližini stanuje, je dotični hrib za meteorološko opazovanje jako prikladen, ker je popolnoma odprt in se raz njega tudi ob hudo-urju lahko opazuje. Priporočati bi bilo, da se tozadevni zavodi zanimajo zanj, ker pri nas, kolikor znano, še nimamo nobenega ombrometričnega postajališča. — Zopet žrtev Krke. K tej naši sobotni notici naj služi v pojasnilo, da se je ponesrečeni deček kopal raz čoln, kjer sta bila še druga dva tovariša notri. Najbrže mu je roka, s katero se je držal čolna, izpolnila, nakar je padel v vodo, in ker ni znal plavati, kmalu utonil.

— **Laški pomorščak Pozzi**, ki je ušel na Dunaj, je bil te dni sojen pred beneškim vojnim sodiščem. Izkazalo se je, da ni izdal nobenih listin in je bil le obsojen zaradi ubežništva na 2 leti težke ječe. Upajo, da ga kralj ob priliki splošne amnestije, pomilesti.

— **Silovit vihar — ciklon** — je vzrojal včeraj, v nedeljo popoldne o polni uri na Dolenjskem. Popetnik, ki se je vozil z železnico proti Ljubljani, je opazil, da je grozni vrtnec v par minutah naredil ogromno škodo na poslepih, na drevju in polju. Mnogo kozolcev ležina tleh, strehe se razkrite, drevje zlomljeno, turšica in proso potlačeno. Škoda je zelo velika. Vihar je pustošil daleč na okrog in segel od Toplice do Trebnjega. — Vihar je včeraj v okolici Zidanega mosta več dreves polomil. Nekatera drevesa so padla na železniško progo. Vlak, ki vozi ob pol 2. popoldne proti Zagrebu, je zavezil v ta podrta drevesa. Na dotični strani vlaka je večina šip bila razbita. Vlak je obstal. Ko so odstranili drevesa je s četrturo zamudo vozil dalje. Tudi brzojavno zvezo so drevesa poškodovala. — Od druge strani nam poročajo: Včerajšna strela je zelo hudo razbijala. Treskalo, da je bilo grozo. Na Skofelci je strela udarila v Ogorečev hlev, ki je pogorel. V Gaštajnu je udarila v Smidov hlev, ki je pogorel. — Ubila je popoldne v St. Vidu nad Ljubljano de vetletno deklico Smole, njeno bletno sestrico Ivano Smole je pa tako omamila, da so jo pripeljali v deželno bolnišnico. Na Glincah je strela udarila v Čukovo hišo. Sla je skozi dimnik v stanovanje delavca Zupanca, kjer ga je nekoliko omamila, potem pa šla skozi pod v Stanovanje Franceta Furlana in tam okrušila zid. — Iz Dola pri Hrastniku se nam piše: Dne 6 t. mes. je bila v našem kraju strahovita nevihta. Veter je izruval največja drevesa, odlamljal drevesne vrhove ter jih odnašal daleč od sebe. Odnesele je iz več kozolcev strehe ter raztresal ubogemu kmetu snope in seno, ki je bilo shranjeno na njih. Podrl je tudi pri neki novi stavbi močen zid in sesul strešne tramove. Koliko oken je porušil in opek odnesel raz streh, se dá teško dolediti. Tudi na poljih je škoda velika, ker je vse poglelo. — Toče k sreči ni bilo, vendar je splošna škoda precej znatna. Treska in hudega vremena reči nas, o Gospod!

— **Velik ogenj. Otrok zgorel.** Na Hudem pri Radomljah je bil v soboto, 5. t. m. popoldne strašen požar. Štirim gospodarjem uničil je požar v nekaj minutah vsa gospodarska poslopja, Jakob Šarcu zgorel je otrok star 1 leto, ki je bil poleg poda v vozičku. Našli so le otrokove male koščice; poleg tega zgorela mu je jedna kobilica in štiri prašiči, štiri govedu pa so morali vsled oteklin zaklati; Šarc sam je nevarno opečen in je bil še v soboto prepeljan v ljubljansko bolnico. Pravijo, da bo težko okrevati. Zgorela sta potem še 2 prašičiča in jeden bik, jednemu posestniku pa tudi vsa hišna oprava in obleka tako dá razun jedne krave nima drugega kot obleko na sebi. Zažgali so bajé otroci. — Tudi v Dobu je iz istega vzroka pogorela 1 hiša par dni pred tem požarom. Nikar ne hranite žveplenk za pečjo, ne imejte jih na ognjišču ali raztresenih v žepu, devljate jih otrokom nedosežno visoko, najbolje pod ključ, kakor zekine!

— **Ovsiše pri Podnartu.** Dne 8. t. m. bodo imeli tukaj prijateljski sestanek sošolci, ki s l. 1868 maturirali. G. župnik Križaj že del časa dela obširne priprave, da bo svoje sbrate duhovskega in svetnega stanu gostoljubno sprejel in po „miklavževo“ obdaril. Med temi so-

šolci vlada taka kolegialnost, da se vsako leto za en dan snidejo na veseli oddihljaj in razgovor, in sicer se vrstijo po alfabetičnem redu. Letos zadene gospoda Križaja. Vrlim 68 nikom želimo še mnogo sestankov, ne da bi kdo odletel!

— **Umrl** je v Bevcu zdravnik gosp. dr. Baraniecki.

— **Ustrelil** se je v Celovcu vinski trgovec g. Aleks. Genser.

— **Neznano kam je izginil** na Kočevskem posestnik žage in mlina gosp. Sumperer.

Ljubljanske novice.

lj **Strela v Ljubljani.** V Ljubljani je strela včeraj popoldne udarila v policijsko stražnico, kjer je puh vrgel stražnika Vrečarja in Grloviča ob zid. Poškodovalo je telefon in električno luč. Trikrat je treščilo v cestno električno železnico, ki se ji pa ni nič zgodilo. Ko je treščilo v voz pred sv. Petra cerkvijo, je strela odletela v cekvena vrata in jih nekoliko poškodovala. Tudi na Karlovski cesti je strela udarila v voz električne cestne železnice. V drevoredu in v Zvezdi je treščilo v neki kostanj. Na zgornji poti na Rožnik nad Treovo vilo je treščilo v neko smreko, ki jo je razklalo, poleg stoječjo klop pa popolnoma razbilo. Tudi telefonsko omrežje je marsikje poškodovano. Treščilo je tudi v stolp sv. Jakoba cerkve in na grad.

lj **Občni zbor „Hranilnega in posojilnega konzorcija I. splošnega uradniškega društva Avstro-Ogrske v Ljubljani“** se je vršil preteklo soboto v prostorih „I. ljubljanskega gospodarskega društva“ ob 9. uri zvečer pri obilni udeležbi članov gg. uradnikov. Zbor je otvoril predsednik gg. Lukesch, ki je imenoval za zapisničarja gg. Goričnika in Bradaško, za overovatelja pa gg. Paternostra in Sedlaka. Razpravljalo se je o zgradbi uradniškega doma v Ljubljani. O zadevi je poročal v imenu odbora g. Roštan. Naglašal je potrebo takega doma s socialnega in družabnega stališča. V njem bi se zbiralo uradništvo ljubljansko. Odbor konzorcija se je obrnil na centralo „Splošnega uradniškega društva na Dunaju“, katere član je konzorcij. A „Splošne uradniško društvo“ ni hotelo posoditi konzorciju potrebnih 200.000 kron proti 4%, dasi ima denarja veliko, ki ga razposojuje c. lo po 3inpol%. Poročevalec odlično zavraca napade „Grazer Tagblatta“ z ozirom na zadnji občni zbor. Poročevalec naglašal, da se bo moral konzorcij nasloniti na kako drugo zavarovalnico, ker ga prezira „Splošne uradniško društvo na Dunaju“, Končno predlaga, naj se za zdaj odstavi z dnevnega reda vprašanje o ustanovitvi „Uradniškega doma“ v Ljubljani. Gospod Veseli stavi v imenu manjšine odbora nasprotni predlog. Splošno uradniško društvo na Dunaju je zgradilo velike uradniške domove v Pragi, Budimpešti, Gradcu in na Dunaju. Samo za Ljubljano se ne briga, dasi je ravno Ljubljana važna, da se razširjajo tendence društva na jugu. Centrala bi lahko posodila za zgradbo potrebnih 200.000 kron, saj ima v ta namen na razpologo ogromne svote v višini 4.372.000 K. Predlaga, naj občni zbor še enkrat zahteva od centrale, da do potrebno posojilo 200.000 kron za zgradbo „Uradniškega doma“ v Ljubljani. G. Kejžar govori o poročilu, ki ga je priobčil „Grazer Tagblatt“ 4. majnika o občnem zboru konzorcija. Članek je neresničen. Perfidno zlagano je, da bi vladal v društvu slovenski partikularizem. Žalostno je, da med našimi kolegi ni toliko kolegialnosti, da bi ne blatili svojih koleg. Našim kolegom ni za drugo, kakor da ostane društvo nemškonalacionalno. Končno predlaga: Čez taka perfidna poročila se preide na dnevni red. G. Zajc predlaga, naj se naroči odboru misliti na samostojno društvo, če centrala ne da konzorciju posojila. Pri glasovanju sta bila sprejeta predloga gg. Vesela in Zajca kakor tudi predlog g. Kejžarja.

lj **Pogreb dr. Greg. Kreka.** Včeraj popoldne ob 11. uri so prepeljali iz Gradca zemeljske ostanke rajnega vseučiliškega profesorja dvornega svetnika dr. Gregorja Gregorja Kreka. Pred južnim kolo-dvorom je blagoslovil zemeljske ostanke franciškanski župnik g. p. Hugolin Sattner, nakar je govoril ljubljanski župan gospod Ivan Hribar, ki je naglašal, da je bil rajni dr. Krek idealen narodnjak, kakršnih je še malo videla slovenska zemlja. V beli Ljubljani je hotel preživeti svojo starost, a ko je iskal zdravja, ga je zadela v nemškem Gradcu blede smrt. Počitka mu bo dala slovenska zemlja, ki jo je tako ljubil. — Ljubljanski „Sokol“ je bil navzoč pri blagoslovljenju zemeljskih ostankov rajnega, a izpreveda se ni udeležil. Sploh je bil izpreved za slovenskega učenjaka preskromen. Ozazili smo le

razne korporacije, a malo udeležencev. Poleg g. župana Hribarja smo še opazili g. Kollmanna, predsednika mestne hranilnice, predsednika „Družbe sv. Cirila in Metoda“ msgr. g. Tome Zupana, občinskega svetnika ravnatelja g. Dimnika, g. dr. Papeža, primarija g. dr. Šlajmerja, ravnatelja g. dr. Požara, koncertnega vodjo g. Hubada, župnika g. Vrhovnika, več gg. magistratnih uradnikov itd. Sorodniki rajnika so se peljali v kočijah. V cerkvi sv. Krištofa je zapel moški zbor „Glasbene Matice“ „Blagor mu“, ob odprtem grobu pa „Nad zvezdami“.

lj **V nezavest je padla** danes okoli 11. ure Antonija Babnik, posestnika žena iz Krakovega, ko je prodajala na trgu zelenjavo. Odpeljali si jo na dom z rešilnim vozom. V vozu ji je podelil gospod stolni vikar J. Potekar zakrament sv. poslednjega olja.

lj **Zrtev požara.** V ljubljanski bolnici je umrla deklica Ana Ustnik, ki je pri zadnjem požaru na Karolinski zemlji se nevarno opekla.

lj **Oddaljeno potresno tresenje** je danes ponoči zabeležila potresna opazovalnica.

lj **Nesreča.** V soboto popoldan je padla v Zvonarskih ulicah št. 9, 75letna Marija Jonželjeva, ki se je na glavi tako poškodovala, da so jo morali z rešilnim vozom prepeljati v deželno bolnišnico.

lj **Zalomljeni nož v glavi.** Včeraj zvečer je naletel 23letni delavec Franc Globovšek na Sv. Petra cesti svojo ljubico, ki je šla s hlapcem Francetom Kocmurjem. To je pa Globovška tako raztogetilo, da je poklical zaljubljeni par v neko vežo, nakar je priložil dekletu par gorkih zausnic, Kocmurja je pa udaril z odprtim nožem zadej po glavi tako močno, da se je zalomil za centimeter v Kocmurjevi glavi. Policija je Globovška aretirala, Kocmur je pa moral danes v dež. bolnišnico.

lj **Neznan samomorilec.** Dne 30. julija se je v Trstu ustrelil v neki gostilni neki 17letni mladenič, katerega identiteta se do sedaj še ni mogla dognati. Slika sameumorilca je izložena na policijskih oglasih.

lj **Seja ljubljanskega občinskega sveta** preteklo soboto se ni vršila, ker ni došlo dovolj gg. občinskih svetnikov.

lj **„Slovensko delavsko stavbeno društvo v Ljubljani“.** Ker občni zbor v nedeljo, dne 13. julija ni bil sklicen, se vrši v nedeljo, dne 27. t. m. ob 9. uri dopoldne občni zbor v prostorih „Slovenske kršč. soc. zveze“, Franciškanske ulice.

lj **K 50letnici „Katoliškega društva rokodelskih pomočnikov“.** Pomočta je izostalo iz poročila ime tukajšnjega „Katoliškega društva za mladeniče“, ki se je udeležilo slavnosti v lepem številu z zastavo.

Razne stvari.

Najnovejše.

Umrl je znani pisatelj Pavel pl. Schönthan

Stiri milijone peset za nabojne ustanove je zapustil v Vitoriji umrli trgovec Esquerechex. Svojima ubožnima sestrama ni nič zapustil. — Papež Pij X jima je te dni podaril 35.000 peset

Občinske prodajalnice mesa ustanove na Dunaju, ker so mesarji zopet meso podražili.

Velika železniška nesreča v Ingolstadtu. Stira je skočil brzovlak v Ingolstadtu. Stroj je razbit. Ubita sta strojevodja in kurjač. Več voz je zdrobljenih. Potniki so se rešili skozi okna. Ranjenih je bilo dvanaest oseb, med njimi dva avstrijca: protestanški vikar dr. Schanaig iz Gradca in vrtnar Albert Fischer iz Pulja.

Nova ruska železnica. Ruska vlada je sklenila graditi novo železnico med Omskom in Semipalatinskom, da napravi zvezo z zapadno mejo Kitajske. Pričeli so že s pripravi.

Sestanek italijanskih veteranskih društev v Trentu. Iz Inomosta poročajo, da se dne 18. avg. povodom rojstnega dne cesarjevega sestane pod vodstvom grafa Sizzo-Norisa 36 italijanskih veteranskih društev.

Kupujte narodni kolek!

Telefonska in brzojavna poročila.

Jesenice, 7. avgusta. Včeraj je bilo tu navzočih vsega skupaj le 260 Sokolov. Zvečer so Sokoli gredeč z Jesenic na Savo vpili „Pereat Pongratz!“ Pest debelo kamenje je priletelo v poslopje industrijske

družbe. Kamenje je zašlo ženo vratarjevo, ki je pestovala enoletnega otroka. Takim Sokolom vsa čast!

Novo Mesto. Strela je poškodovala tudi aparat na tukajšnjem kolodvoru. Potniki pripovedujejo, da je vdarilo v poslopja tudi v Radolu in Vel. Loki.

Trst, 7. avgusta. Laški dijaki so se zbrali v Tione, sklenili bojkotirati Roved in se ežigosali postopanje poslancev, ki naj v prihodnje delajo v smislu laške dijaške spomenice ali naj pa odstopijo.

Praga, 7. avgusta. Včeraj so bile tu velike demonstracije socialnih demokratov za splošno volivno pravico.

Budimpešta, 7. avgusta. Socialno demokratska stranka je imela v Solneku zborovanje. Navzočih je bilo več tisoč ljudi. Stranka je sklenila podpirati koalicijo, če se koalicijska zaveže, da bo delovala za splošno in tajno volivno pravico.

Odesa, 7. avgusta. Policija je prišla na sled veliki zaroti, ki je nameravala umoriti mnogo odličnih oseb. Mnogo ugled. oseb je kompromitiranih. Tri tovarne bomb so odkrili. Policija je zaplenila 267 gotovih in 500 neizdelanih bomb ter trdi, da je iz najdenih papirjev izvedela za sestavo organizacije revolucijske stranke po juž. Rusiji. 70 oseb, med njimi več uradnikov je sumljivih. Mnogo oseb je pobegnilo.

Peterburg, 7. avgusta. „Ruske Vjedomosti“ javljajo iz ruskega glavnega stana: V Pomurju so Japonci izkrcali osmi armadni zbor. Rusi imajo ondi le 9 pehotnih polkov in nebenega topništva. Vse ozemlje od Kastriške luke pa do luke Peter Veliki je brez varstva izpostavljeno japonskemu zasedanju. Japonske topničarke križarijo po ondotnih vodah.

Peterburg, 7. avgusta. Buliginov ustavni načrt je bil v ministrskem svetu z neznatno večino sprejet. Zanj so glasovali vsi veliki knezi in polovica ministrov. Polovica ministrov je bila za razredno ustavo. Pobjedonoscev in še dva člana pa proti vsaki ustavi.

Berolin, 7. avg. „Lokalanzeiger“ poroča iz New Yorka: Po več ameriških mestih so zasledili v upravi velika poneverjenja. V Milwaukee so postavili 38 mestnih svetovalcev na zatožno klop.

Madrid, 7. avgusta. V prostorih Ma-laškega trgovskega kluba so se sprli štirje občinski svetniki, ki so pričeli streljati iz revolverjev. Težko ranjena sta bila dva občinska svetnika, eden pa smrtno.

Berolin, 7. avg. V nemški Atriki, kjer se niso ukročni sedanjí vstaši, se širi splošna vstaja proti Nemcem. Uprli so se doslej mirni zamorci Kileve.

Rim, 7. avgusta. Včeraj so tu v cerkvi del Gesù slovesno praznovali dveletnico papeževega vladanja. Navzoča je bila nešteta množica.

Magdeburg, 7. avgusta. Sestanku angleškega kralja z nemškim cesarjem napravljajo angleški dvorni krogi velike zapreke.

Pariz, 7. avgusta. Iz New Yorka je došla deslej še nepotrjena vest, da je baron Komura odklonil začeti s pogajanj, ker je izvedel, da mora Witte o vsaki točki poročati.

New York, 7. avgusta. Listi priobčujejo japonske mirovne pogoje, ki bodo skoro gotovo stavljeni pri mirovnih pogajanjih. Ti so: 1. Ruske pravice na Port Artur, Daljni in druge kraje, ki jih je imela Rusija v zakupu, se odstopijo Japonci. 2. Trgovina ostane v japonskih rokah, dokler se ne napravi red. 3. V nevtralnih lukah internirane ruske ladje se oddajajo Japonci. 4. Vzhodno-kitajska železnica postane japonska državna last. 5. Sahalin dobi Japonska. V pekinški pogodbi Rus. odstopljeni del pokrajine Amur dobi Japonska. — 7. Amur in njegove stranske reke se progla-se za nevtralne vode. Vojne ladje vseh držav imajo po njih voziti. 8. Določi se gotova pokrajina ob kitajsko-sibirski meji kot nevtralno ozemlje, na katerem ne smejo stati čete. 9. Termin plačanja vojne odškodnine se določi pri mirovnih pogajanjih s 4 do 6 milijoni mark.

Obrtni red.

Dunaj, 3. avgusta
VI

Letno poročilo.

V torek je obrtni odsek nadaljeval razprave o novem obrtnem redu.

Novi § 116 e) v bistvu soglašajo z veljavnim § 115 b) in določa: Vsako leto mora zadruga obrtnemu oblastvu predložiti poročilo o letnem zboru in o mogoči volitvi novega načelnika ter računski zaključek.

Izpustila se je določba, da bi morala zadruga predložiti tudi dokazila ali potrdila raznih računov.

Obrtna oblast ima itak pravico upogledati vse račune. Ako pa bi se morali oblasti predložiti vsi računi, moglo bi se zgoditi, da jih oblastvo ali prepozno ali pa sploh ne vrne.

Zadružno poslovanje.

§ 117 določa: Zadružne posle oskrbujejo: a) zadružni zbor, b) zadružni načelnik, c) zadružni zaupniki, d) zadružni načelniki.

Pravica glasovanja in izvoljenost.

§ 118 določa, kdo sme v zadrugi glasovati in izvoljen biti v načelnstvo. Besedilo veljavnega zakona obvelja brez izpremembe z dostavkom: „Zadružna pravila morejo določiti, da tisti člani ne morejo glasovati in izvoljeni biti, ki niso v plačalnih svojih prispevkih, za toliko časa, dokler ne store svoje dolžnosti.“

Ta določba je potrebna. Ker določba zadruge večjo veljavo, naj tudi vsak član vplača svoj prispevek v skupne namene. Večkrat se zgodi, da tisti na zborih največ kriči, ki redno ne plačuje.

Zadružni zbor.

§ 119 je večinoma nov ter določa: Zadružni zbor tvorijo člani, ki imajo pravico glasovanja.

Vsakteri pa more le osebno izvrševati pravico glasovanja; pooblaščenec ne smejo priti na zadružni zbor.

Glede „pooblaščenec“ so bili vsi člani edini, naj so izključeni. Zadružni član, ki je slučajno zadržan ali ki hoče nagajati, mogel bi pooblastiti človeka, ki ima vse druge, nego obrtniške namene pred očmi. S krikom ali politično agitacijo bi mogel ovirati ali celo onemogočiti zadružne zbere.

Posl. Hueber pa je nasvetoval dostavek: „Na zadružne zbere pa smejo priti pooblaščenec gostje, ako bi njih prisotnost bila na korist zadrugi.“

Posl. Schneider govori proti temu dostavku.

Foslanec Žitnik zagovarja Hueberjev predlog, ker načelnstvo zadruge pač ne bode vabilo gostov, ki bi le motili zbiranje. Tako n. pr. po vladnem načrtu poslanci ne smejo na občne zbere zadrug. In vendar more obrtnikom biti le v korist, ako povabijo na zadružne zbere poslane, katerim morejo pojasniti svoje želje in zahteve, če se jim to zdi potrebno. Ravno na občnih zborih more poslanec slišati različna mnenja in si tako ustvariti pravo, objektivno sodbo.

Ta dostavek glede „gostov“ je končno obveljal proti volji vladnih zastopnikov. Ker pa ni izključeno, da poslanska ali gosposka zbornica zopet črta ta dostavek, zato bode odsek v drugem branju sam črtal ta dostavek, ki naj ga zadruga sprejme v svoja pravila, ako se jim zdi umesten. Dogodil se je namreč na Solnograškem slučaju, da je vladni komisar pustil zadružni zbor, ker je hotel povabljeni drž. poslanec poročati o obrtnem vprašanju. — Namen vlade je prozoren. — Vlada neče, da bi poslanci ali drugi „pooblaščenec“ na zadružnih zborih merda segali tudi v politiko.

Važna pa je v § 119. določba: Ako na dnevnem redu zadružnega zbora niso volitve, zavarovanje in podporne blagajne, morejo zadruga, ki štejejo nad 500 članov, poslati na zadružne zbere svoje delegate. Število delegatov naj določijo zadruga pravila. Vendar pa mora število delegatov znašati vsaj 20. del zadružnih članov in vsaj trikrat toliko, kolikor je članov v predstojništvu.

Posl. Kitchelt je proti delegatom. Posl. Žitnik se izjavi za delegate, a z določbo, da zadruga, ki šteje nad 500 članov, smejo, ne pa morajo zastopati delegati. Zakaj bi se posameznim članom kratila pravica prihajati na zadružne zbere? Zadruga, ki štejejo nad 500 članov, so itak le v velikih mestih, kakor na Dunaju in v Pragi. Tukaj pač more vsakteri sam priti na zadružni zbor. Obveljalo je vladno besedilo, da morajo voliti delegate one zadruga, ki štejejo nad 500 članov.

§ 119 a obsega več novih določeb. Zadružne zbere sklicuje prvič obrtna oblast in tudi pozneje, ako bi načelnik ali namestnik tega ne mogla, in sicer pisanimenim potem. Zadružni zbor mora se vršiti vsaj enkrat na leto. Zadružni načelnik mora pravočasno naznaniti čas, kraj in dnevni red določenemu komisarju in obrtni oblasti.

Nekateri člani odseka so zahtevali, naj se obvestilo pošlje le obrtni oblasti, ne pa tudi komisarju. Proti temu je govoril sek. načelnik dr. Hasenöhrl.

Nova je tudi določba: Zadruga more v pravih določiti, da ni treba sklicati novega zbora ako se ne snide dovolj članov. Navzoči člani morejo po preteku ene ure sklepati o točkah dnevnega reda, ako zakon in pravila ne zahtevajo določenega števila članov.

§ 119 b je nov in določa: Zadružni člani morejo voliti načelnstvo le osebno z glasovnicami. Pravila pa morejo določiti za močne zadruga več volišč, za katera se razdele člani po krajevnih razmerah ali abecednem redu.

Ugovori proti volitvam naj se vlagajo tekom 14 dni.

Posl. Pacher je predlagal dostavek: Ugovore proti volitvam mora obrtna oblast reševati tekom štirih tednov. Ako morajo zadružni člani vlagati pritožbe tekom 14 dni, naj tudi oblasti odgovarjajo vsaj v štirih tednih.

Temu pa sta se odločno uprila sek. svetnik dr. Müller in dr. vitez Fries, češ, da so pol. oblastva preobložena s posli in da torej ne morajo vedno pravočasno reševati raznih ugovorov in pritožeb.

Ta ugovor vladnih zastopnikov gotovo ni utemeljen. Ako more posamezen obrtnik ali zadruga v 14. dneh sestaviti in utemeljiti pritožbo, more je tudi oblast rešiti vsaj v 4 tednih. Saj itak čujemo mnogo pritožb iz zadružnih krogov, da mnoge oblasti prve instance ali sploh ne odgovarjajo. Ali pa tako pozno, da tudi ugodno rešeno pritožba izgubi vso veljavo ali učinek.

Področje zadružnega zbora.

§ 119 c določa, kaj spada v področje zadružnega zbora. Posl. Hauck je nasvetoval dostavek: „Zadružni zbor naj bi določal kazni za one člane, ki se ne udeležujejo zborov, in one slučaje, ki naj jih določijo zadružna pravila.“

Ta predlog ne obvelja, pač pa je bil sprejet dostavek posl. Böhma, da sklepa zadružni zbor o sredstvih proti umazani konkurenci med obrtniki in umazanih ponudbah glede cen.

Zadružno načelnstvo.

Paragrafi 119 d, e, f, g, h določajo delokrog načelnstva. Neve določbe so:

Pomožno osebje (tajništvo) zadruge je podrejeno disciplinarni oblasti načelnika, ki je odgovoren za delovanje pomežnega osebja.

Pomožno osebje namešča in odpušča načelnstvo v smislu dogovorov.

Posle pisarne in blagajne sme opravljati le zaupanja vredne, primerno omikane in izvežbane osebe.

Zadružno načelnstvo mora nadzorovati vse zadružne naprave v učne, delovne, podporne in gospodarske namene ter o razmerah poročati zadružnemu zboru.

Zadružni zbori morejo za posamezne okraje ali kraje določiti zadružne zaupnike, ki imajo vse pravice načelnstva. Ti zaupniki pa se osebno odgovorni za svoje čine in ukrepe in morajo od časa do časa poročati načelnstvu.

N. pr. strokovna ali mešana zadruga obsega člane v dveh ali morda celo treh okr. glavarstvih. Načelnstvo zadruge je n. pr. v Rudolfovem. To načelnstvo pa more imeti svoje zaupnike v Crnomlju in Krškem, kjer izvršujejo iste posle, kakor načelnstvo v Rudolfovem. Isto bi moglo veljati za okr. glavarstva na Gorenjskem, oziroma na Notranjskem.

Končno določa zadnji odstavek, da se moreta o važnih vprašanjih skupne posvetovati zadružno načelnstvo in pomočniški odbor.

Po svetu.

Uradnik v hudi zadregi. Sefredakter nekega švedskega lista, ki izhaja v Helsingforsu, je bil te dni v hudi zadregi, iz katere se je prav odločno izmotal. Več švedskih delavcev je namreč imelo shod in pozdravilo norveške brate, ki so se rešili švedskega jarma. To je našega urednika tako raztogotilo, da je napisal dolg uvodni članek in ga končal s temi patetiškimi besedami: „Pa pejte na Norveško, če se že tako potegujete za te upornike! Noben vas tu ne bo pogrešal in zadrževal, še vožnjo vam plačamo do norveške meje!“ Drugo jutro pa pride k uredniku v pisarno pet delavcev ter zahteva od njega denar za vožnjo do Norveške. Ko jim urednik dokazuje,

da je on vso stvar drugače mislil, se je napolnila soba, hodniki in stopnjice z nešteto množico delavcev, ki so vsi prišli po denar za vozne listke na Norveško. Redakter je imel le dva izhoda iz tega položaja: plačati vsem ogromno vsoto ali pa vse pometati iz uredništva. Seveda je storil zadnje. Iz sobe je vrgel vseh pet in se zaklenil, da so morali ostali editi. Uredniki naj pa pazijo, da se jim ne prigodi kaj sličnega.

Naročajte se na „Slovenca“!
Nabirajte novih naročnikov!
Cim več bo naročnikov, tem bolj se bo „Slovenec“ izpopolnil in več bo nudil svojim čitateljem.

Terezija Železnik naznanja v svojem kakor tudi v imenu svojih otrok Franca in Minke žalostno vest o smrti svojega iskreno ljubljenega soproga in očeta

Franca Železnika

čevlarskega mojstra

kateri je včeraj ob 9 zvečer izdihnil svojo blago dušo, previden s svetimi zakramenti za umirajoče v 44. letu svoje starosti.

Pogreb dragega pokojnika se bode vršil jutri t. j. 8. t. m. ob 6 uri zvečer iz hiralnice.

Dragega pokojnega priporočamo v molitev in blag spomin.

Sv. maše zadušnice se bodo brale v župni cerkvi sv. Jakoba v Ljubljani.

V Ljubljani, dne 7. avgusta 1905.

V lhanu, pol ure od Domžal je naprodaj

pritlična hiša

z 800 m² obsežnim vrtom in vodnjakom, s 3 večjimi sobami in drugimi pritliklinami. Lega krasna zraven cerkve, zadaj košat smrekov gozd z izprehodi, na mirnem kraju, zelo priprava za kakega **vpokojenega gospoda**. — Cena okoli 6000 K.

Natančnejša pojasnila daje županstvo v lhanu.

ŠOLA

edina in najboljša za samopouk na citrah. Popolna samo 5 K. Uspesh siguren. Reflektantom se dajo svedoče po dovršenih naukih. Album krasnih in priljubljenih pesmi za citre s pridejanim tekstem: a) 85 slovenskih 4 K. b) 100 nemških 3 50 K. S pošto 50 vin. več. Pregled dopošlje profesor Josip Sorg, Dunaj III/4. Hauptstrasse 144.

Spretna blagajničarka

ki je večša slovenskega in nemškega jezika želi premeniti službo.

Ponuudbe poste restante, Ljubljana, pod šifro „P. P.“

Grozdje

belo	I. vrste	5 kg .	K 5.—
Breskvi	I. „	5 „	7.—
„	II. „	5 „	5.—
kava Santos	I. „	5 „	12.—
„ Perla	I. „	5 „	14.—
„ Java	I. „	5 „	14.—
„ Cuba	I. „	5 „	16.—
olje	I. „	5 „	5 50

razpošilja poštnine prosto proti povzetju

Alois Leban

1575 2—1 Trst Via Conti 18.

DR. IVAN ORAŽEN

ne ordinira

od 8. do 31. avgusta

1576 2—1

1579

Globoko užaljeni javljamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest o smrti našega iskreno ljubljenega brata, prečastitega gospoda

Jakoba Strupi

župnika

kateri je včeraj ob 2. uri popoldne po dolgotrajni, mučni bolezni v 56. letu svoje starosti previden s sv. zakramenti za umirajoče mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb predragega rajnega bode v sredo, 9. t. m., ob 8. uri popoldne v Šmartnem pod Šmarno goro, kjer se bode izvršilo duhovno opravilo v farni cerkvi, potem pa se bode prepeljalo truplo v rojstni kraj pokojnega, mesto Kranj, ondaj se bode položilo na ondotnem pokopališču k večnemu počitku.

Predragega rajnega priporočamo zlasti duhovnim sobratom v pobožno molitev in blag spomin.

Šmartno pod Šmarno goro, 6. avgusta 1905.

Jera Strupi, Marija Gorjanec, Marijana Strupi, sestre. — Franc Strupi, Janez Strupi, posestnika, brata.

Poštna upraviteljica

1568 3—2 se išče

za takojšnji vstop proti dobri plači za c. kr. poštni urad „Polzela v Savinski dolini“.

Pes ptičar (Vorstehhund)

1576 3—2

popolnoma izvežban, ne nad 4 leta star, se želi kupiti.

Več pove upravnistvo tega lista.

XX. letni tečaj

XX. letni tečaj

Oblastveno priznано

deško odgojevališče Kuglmayr

v Gorici 1526 4

sprejema učence, kateri obiskujejo srednje šole ali se za iste pripravljajo. Program na zahtevo.

POSUŠENE JEDILNE GOBE

(prima kakovost)

kupi v vsaki množini v vrečah 20—25 kg.

A. Šmyra, 1460 20—15

Dunaj XVII./1. Elterleinplatz 7.

Trgovski pomočnik

1546 5—4 mešane stroke

želi svojo službo premeniti kam na deželo.

Naslov pove upravnistvo „Slovenca“.

Veliko zalogo absolutno zjamčenega

pristnega vina

priporočano opetovano od knezoškof. ordinarijata ljubljanskega p. n. vlč. gg. župnikom za mašna vina, ima

Kmetijsko društvo v Vipavi.

Izborna kvaliteta; belo po 40, do 50 kron, sortirano najfinejše do 60 kron, rdeče po 35 kron postavljeno v Postojno ali Ajdovščino. Izpod 56 litrov se ne oddaja; na debelo po dogovoru ceneje. Prevara izključena, ker je klet pod nadzorstvom dekana vipavskega.

1731 43

V zalogi je tudi **tropinsko**

žganje. Za zadruga in večje množine **izjemne cene,**

Za obilne naročbe se priporoča **Kmetijsko društvo v Vipavi.**

Veliko presenečenje!
Nikdar v življenju več take prilike!
500 komadov
1562 3-2 Za gl. 1.95.
1 prekrasno pozlačena precijiska ura z verižico, natančno idoča, za kar se 3 leta jamči, 1 moderna svilena kravata za gospode, 3 komadi ff. žepnih robcev, 1 eleg. prstan za gospode s ponarejenim žlahtnim kamnom, 1 dulec (ustnik) za smotke iz jantarja, 1 elegantna damska broža, novost, 1 prekrasno žepno toaletno zrcalce, 1 usnjat mošajček za denar, 1 žepni nožek s pripravo, 1 par manjših gumbov, 3 naprsni gumbi, vsi iz 3 % duble zlata s patentiranim zaklepom, 1 par boutonov iz simli briljantov, zelo podobni, 3 šalji predmeti, ki vzbujajo pri mladih in starih veliko veselost, 20 predmetov, potrebnih za dopisovanje, in še čez 400 raznih predmetov, ki so v domači neobhodno potrebni. Vse skupaj z uro vred, ki je sama tega denarja, vredna velja samo gl. 1.95. Razpošilja proti poštnemu po vzetju ali če se denar naprej pošlje.
Dunajska centr. razpošiljalna trvdka
P. Lust, Krakov št. 565.
NB. Za neugajajoče se vrne denar.

Okolu 500 hl. vina
dobrega, domačega iz lastnih vinarov ima **naprodaj** po ceni 16—18 kr. liter **VINKO VANIČ**, Krapina. 1435 14-10
Vzorci pošljem na zahtevanje.

Vozni red državne železnice.

Osobni vlaki						Postaje						Osobni vlaki						
zjtr.	zjtr.	opld.	pop. dne	pop. dne	zveč.	po noči						zjtr.	zjtr.	dopol. dne	popol. dne	zveč.	zveč.	po noči
7:21	7:05	11:44	3:58	3:15	10:22	12:24	o.	Ljubljana j. k. p.	3:22	7:12	11:10	4:29	9:22	10:40	8:06	+		
7:46	7:08	11:47	4:01	3:18	10:25	12:27	p.	Ljubljana dol. kol.	3:22	7:09	11:07	4:26	9:22	10:22	8:22			
8:01	7:13	11:51	4:05	3:20	10:28	12:30	o.	Ljubljana dol. kol.	3:12	7:04	11:05	4:21	9:22	10:20	7:22			
8:13	7:22	11:59	4:14	3:29	10:32	12:34	o.	Vižmarje	3:02	6:57	10:58	4:14	8:22	10:12	7:21			
8:28	7:33	12:08	4:24	3:40	10:37	12:39	o.	Medvode	3:02	6:49	10:50	4:06	8:12	10:21	7:43			
8:42	7:47	12:22	4:38	3:57	10:42	12:43	o.	Loka	3:02	6:38	10:39	3:54	8:22	10:22	7:22			
8:56	8:04	12:38	4:54	4:14	10:44	12:44	o.	Kranj	3:02	6:26	10:27	3:40	8:12	10:26	7:18			
9:10	8:09	12:43	4:59	4:20	10:44	12:44	o.	Sv. Jožet	3:02	6:19	10:21	3:30	8:12	10:20	7:08			
9:24	8:26	12:58	5:14	4:31	11:22	12:44	o.	Podnart - Kropa	3:02	6:09	10:11	3:20	8:06	10:40	6:58			
9:38	8:31	1:03	5:19	—	11:22	12:44	o.	Otoče	3:02	6:02	10:06	3:14	8:22	10:25	6:22			
9:52	8:43	1:16	5:32	—	11:22	12:44	o.	Radovljica	3:02	5:52	9:57	3:05	7:12	10:20	6:42			
10:06	8:54	1:27	5:44	—	11:22	12:44	o.	Lesc - Bled	3:02	5:44	9:51	2:59	7:12	10:20	6:21			
10:20	9:04	1:36	5:58	—	11:22	12:44	o.	Žirovnica	3:02	5:32	9:39	2:41	7:12	10:20	6:20			
10:34	9:13	1:44	6:11	—	11:22	12:44	o.	Jasenjak	3:02	5:22	9:33	2:35	7:12	10:21	6:12			
10:48	9:25	1:54	6:24	—	11:22	12:44	o.	Jesenice	3:02	5:12	9:27	2:29	7:12	10:21	6:01			
11:02	9:30	2:03	6:38	—	11:22	12:44	o.	Hrušica postaj.	3:02	5:02	9:19	2:20	7:12	10:21	5:52			
11:16	9:43	2:15	6:51	—	11:22	12:44	o.	Dovje	3:02	4:52	9:10	2:12	7:12	10:21	5:44			
11:30	10:05	2:27	7:04	—	11:22	12:44	o.	Kranjska gora	3:02	4:42	9:03	2:05	7:12	10:21	5:17			
11:44	10:17	2:47	7:22	—	11:22	12:44	o.	Radče - Belacpe	3:02	4:32	8:53	1:53	7:12	10:21	5:17			
11:58	10:30	3:00	7:35	—	11:22	12:44	o.	Trbiž	3:02	4:22	8:43	1:43	7:12	10:21	5:00			
12:12	11:45	3:28	7:52	—	11:22	12:44	o.	Beljak	3:02	4:12	8:34	1:34	7:12	10:21	4:51			
12:26	11:57	3:40	8:04	—	11:22	12:44	o.	Čelovec	3:02	4:02	8:26	1:26	7:12	10:21	4:42			
12:40	12:08	3:52	8:16	—	11:22	12:44	o.	Amstetten	3:02	3:52	8:17	1:17	7:12	10:21	4:33			
12:54	12:20	4:04	8:28	—	11:22	12:44	o.	Dunaj	3:02	3:42	8:09	1:09	7:12	10:21	4:24			
+ Vozi ob nedeljah in praznikih od 1. junija do 10. septembra.																		
* Od Beljaka do sv. Mihaela je brzovlak.																		